

Lunds universitet
Rektor
Box 117
221 00 Lund

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Sofia Almqvist
08-563 085 64
sofia.almqvist@hsv.se
BESLUT

Lärosätets dnr LS 2009/94

2009-05-13
Reg.nr 31-5918-08

Urval vid antagningen till barnmorskeprogrammet vid Lunds universitet

Högskoleverket har efter en anmälan från en student granskat hur platserna till barnmorskeprogrammet fördelats vid Lunds universitet i samband med antagningen till vårterminen 2009.

Anmälan

NN har i en anmälan till Högskoleverket framfört att det finns brister i antagningen till barnmorskeprogrammet vid Lunds universitets. Hon anför bl.a. följande. Urvalet till programmet sker genom att de sökande rankas efter antal akademiska poäng och därefter lottas de sökande in. Hon har 298,5 högskolepoäng (hp) men hon har inte kommit in på utbildningen. Hennes kollega, som har 180 hp, har däremot blivit antagen. De har båda fått ett meritvärde på 165 hp i antagningsprocessen. Enligt uppgifter från studievägledningen för omvårdnadsutbildningarna skulle ett nytt urvalsförfarande ha börjat gälla höstterminen 2007, men detta har dock inte skett eftersom universitetet satt en maxgräns på 165 hp. Alla behöriga sökande till barnmorske- och specialistsjuksköterskeutbildningarna har 180 hp och lottning har alltså tillämpats bland alla behöriga sökanden sedan höstterminen 2007 trots att man gått ut i antagningskatalogerna och i programbeskrivningen med att urvalet sker på akademiska poäng. Hon har också av studievägledningen blivit upplyst om att detta problem har uppmärksamats av en student redan vid antagningen till höstterminen 2008. Trots detta har man inte åtgärdat problemet till vårterminen 2009. När meritvärdet räknas ut bör man vid barnmorske- och specialistsjuksköterskeutbildningarna ta antalet högskolepoäng minus 180 hp eftersom detta antal högskolepoäng ingår i behörighetskravet. Hennes meritvärde borde således bli 118,5 hp (298,5-180 hp). De som inte har några högskolepoäng utöver sjuksköterskeutbildningen borde alltså ha ett meritvärde på 0 hp. Att detta system träder i kraft först till höstterminen 2009 innebär att det kommer fem terminer för sent. Studenter som sökt sig till dessa utbildningar sedan hösten 2007 har blivit antagna på felaktiga grunder.

Utredning

Högskoleverket har begärt ett yttrande från Lunds universitet som anför i huvudsak följande.

Lunds universitet har i sin antagningsordning (punkten C.4.2) angett att urval till utbildningsprogram sker efter modellen att 100 procent av platserna fördelas efter akademiska meriter. När det gäller urvalsgruppen akademiska meriter räknas enligt antagningsordningen (punkten C.1.2.) vid ansökan till program som inleds på avancerad nivå varje högskolepoäng fr.o.m. 7,5 hp upp till högst 165 hp. Enligt antagningsordningen gäller vidare att den ansvariga områdesstyrelsen i programmets utbildningsplan kan fastställa andra urvalsgrunder. När det gäller barnmorskeprogrammet har den ansvariga områdesstyrelsen dock inte fastställt några andra urvalsgrunder i utbildningsplanen. Som särskild behörighet till barnmorskeprogrammet gäller att den sökande måste vara legitimerad sjuksköterska med 180 hp eller motsvarande. Det innebär att alla behöriga sökanden till programmet når upp till det maximala antalet akademiska poäng som får räknas vid urvalet enligt regeln i universitetets antagningsordning och att platserna därför hittills fördelats genom lottning. För att komma till rätta med detta har medicinska fakultetens hos universitetets antagningsnämnd begärt att få använda ett annat poängintervall i urvalet till barnmorskeprogrammet. Antagningsnämnden beslutade den 22 oktober 2008 att urval till bl.a. barnmorskeprogrammet får göras på grundval av den sökandes akademiska meriter i poängintervallet 100-285 hp. Eftersom medicinska fakultetens begäran kom in till antagningsnämnden efter den sista antagningsdagen till vårterminen 2009 och nämnden ansåg att förutsättningarna för antagningen inte kunde ändras under pågående antagning beslöt nämnden att de nya urvalsreglerna får användas först från och med antagningen till höstterminen 2009. När det gäller utbildningsplanen för barnmorskeprogrammet anges att urval sker genom akademiska poäng och lottning. Där står dock inget om att akademiska meriter räknas upp till högst 165 hp. Universitetet konstaterar att skrivningen om urval i utbildningsplanen inte är alldeles klar i fråga om vilka exakta urvalskriterier som ska gälla, varför universitetet avser att förtydliga formuleringen i utbildningsplanen inför antagningsprocessen till höstterminen 2009. Vad beträffar utbildningskatalogen för program och kurser vid Lunds universitet våren 2009 står det i de inledande texterna under avsnittet urval om urvalsgruppen akademiska poäng, att om man söker till utbildningsprogram som inleds på avancerad nivå tillgodoräknas varje hp fr.o.m. 7,5 upp till högst 165. Informationen om att det finns ett tak för antalet poäng som får räknas vid urval finns alltså med i utbildningskatalogen. Det är olyckligt att gällande lokala regler vid universitetet inneburit att lottning tillämpats vid urvalet bland samtliga behöriga till barnmorskeprogrammet och att problemet inte åtgärdats förrän vid antagningen till höstterminen 2009. Avslutningsvis vill lärosätet dock framhålla att universitetet anser att antagningen till barnmorske-

programmet inför vårterminen 2009 har gått korrekt till och att gällande urvalsregler har tillämpats.

Till lärosätets yttrande har bifogats Lunds universitets antagningsordning och en kopia av ett utdrag ur ett protokoll den 22 oktober 2008 med beslut av antagningsnämnden vid Lunds universitet.

NN har yttrat sig över lärosätets skrivelse. Till sitt yttrande har hon bifogat en skrivelse från medicinska fakultetens dekanus, daterad den 22 december 2008.

Högskoleverket har tagit del av den aktuella utbildningsplanen.

Tillämpliga bestämmelser

När det gäller tillträde till utbildning på avancerad nivå anges i 7 kap. 32 § högskoleförordningen (1993:100) att urval ska göras enligt vad som anges i 26 och 27 §§.

Av 7 kap. 26 § andra stycket, som är den för ärendet relevanta bestämmelsen, följer att urvalsgrunder är betyg, resultat från högskoleprovet, tidigare utbildning och urvalsgrunder som avses i 23 §. I tredje stycket anges att högskolan får bestämma vilka urvalsgrunder enligt andra stycket som ska användas och vilken platsfördelning som ska göras. Av fjärde stycket följer att vid i övrigt likvärdiga meriter får urval också göras enligt vad som anges i 12 § tredje stycket.

I 7 kap. 12 § tredje stycket högskoleförordningen anges att vid i övrigt likvärdiga meriter får lottning användas.

I Lunds universitets antagningsordning framgår under punkten C.1.2. att vid lärosätet tillämpas en urvalsgrupp benämnd "akademiska meriter". Vid ansökan till program som inleds på avancerad nivå räknas varje högskolepoäng från och med 7,5 och upp till högst 165 hp. Under punkten C.4.2. anges vidare att urval till utbildningsprogram på avancerad nivå sker efter modellen att 100 procent av platserna fördelas efter akademiska meriter. Ansvarig områdesstyrelse kan i programmets utbildningsplan fastställa andra urvalsmodeller. Sådant urval ska i huvudsak bygga på den sökandes tidigare meriter.

Högskoleverkets bedömning

Högskoleverkets utövar tillsyn över universitet och högskolor. Syftet med tillsynen är att öka rättsäkerheten för allmänheten och enskilda individer genom att kontrollera att universitet och högskolor följer de lagar och förordningar som gäller för verksamheten.

Enligt bestämmelserna om särskild behörighet i den aktuella utbildningsplanen framgår bl.a. att det för behörighet krävs att den sökande är legitimerad sjuksköterska med 180 hp eller motsvarande. Av bestämmelserna om urval i utbildningsplanen framgår att platserna till barnmorskeprogrammet vårterminen 2009 fördelades efter de sökandes akademiska meriter och genom lottning. Av lärosätets antagningsordning framgår att maximalt 165 hp kan räknas i urvals-

gruppen akademiska meriter, om inte områdesstyrelsen beslutar något annat. I detta fall har områdesstyrelsen inte beslutat att ha någon annan urvalsmodell för de akademiska meriterna än vad som anges i antagningsordningen. Det är därför utrett att urvalet i praktiken skedde genom att samtliga platser lottades mellan de behöriga sökandena, eftersom alla behöriga sökande till utbildningen hade det maximala antalet högskolepoäng som kunde räknas i urvalsgruppen akademiska meriter.

Högskoleverket konstaterar att urvalsbestämmelsen akademiska meriter inte fyller någon funktion i antagningen till barnmorskeprogrammet, eftersom den inte är samordnad med kraven för särskild behörighet. Högskoleverket anser också att bestämmelserna om urval i utbildningsplanen är missvisande, eftersom de urvalskriterier som anges där inte stämmer överens med det urvalsförfarande som tillämpas i praktiken. För detta kan lärosätet inte undgå kritik.

Högskoleverket noterar att verkets uppfattning om urvalsprocessen delas av Lunds universitet och verket ser positivt på att lärosätet kommer att ändra urvalsbestämmelserna till barnmorskeprogrammet inför antagningen till höstterminen 2009. Högskoleverket finner därför inte anledning att vidta några ytterligare åtgärder med anledning av NNs anmälan.

Med denna kritik avslutas ärendet.

Ärendet har avgjorts av chefsjuristen Eva Westberg i närvaro av verksjuristen Teresa Edelman. Verksjuristen Sofia Almqvist har varit föredragande.

På Högskoleverkets vägnar

Eva Westberg

Sofia Almqvist

Kopia för kännedom till:
NN